

Zo wil
ik
het

William Jay

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 21

1. Alzo lief heeft God de wereld gehad	Charles Haddon Spurgeon
2. Mediteren over God	William Bridge
3. Komen tot de genadetroon	Robert Traill

Jaargang 21 – nummer 4 – maart 2019

Toelichting foto omslag

Ergens in het universum bevindt zich de aarde. Ergens op die aarde bevindt zich de mens. En ergens in die mens bevindt zich zijn eigen wil. Wat nu als alles en iedereen deed wat deze ene mens wil? We denken vaak dat het allemaal goed zou komen als iedereen deed wat wij willen. William Jay laat stap voor stap zien hoe het dan verkeerd gaat. Al was het maar omdat er zoveel verschillende mensen op aarde zijn. En omdat onze eigen wil niet vanzelf instemt met de wil van God. Deze preek nodigt ons uit om de door God gegeven weg van de genade te gaan. In die weg wordt onze wil ondergeschikt aan de Zijne. Daarom stemmen we in met het loflied dat William Jay in het slot van deze preek aanheft: ‘Wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen.’

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: *Sermon VIII. The condemnation of self-will.*

Bron: W. Jay, *Sermons*, New-Haven 1814.

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Zo wil ik het

Zou het volgens uw goeddunken moeten gaan?

Job 34:33¹

‘Och, dat men mij tot rechter aanstelde in het land! Dat alle man tot mij kwam, die een geschil of rechtszaak heeft, dat ik hem recht sprak’ (2 Sam. 15:4). Dit zei Absalom toen hij bezig was zijn voornemen uit te voeren en het ook te rechtvaardigen. Hij had het plan uitgedacht om David van de troon te stoten en het land onrechtmatig in bezit te nemen. Dit is de gangbare taal van partijstrijd; men weet hoeveel gemakkelijker het is om te bekritisieren dan om werkelijk te hervormen. Zij doen het maar al te graag voorkomen alsof politiek bedrijven eenvoudig is en gaan voorbij aan de moeilijkheden. Ze richten zich op slechte zaken die veelal onvermijdelijk zijn en negeren de goede zaken waaraan het menselijk beleid een bijdrage heeft geleverd. Voortdurend vergelijken ze de gevestigde gewoonten, waarvan de soberheid het niet haalt bij de frisheid van vernieuwing, met de bekoorlijke vooruitzichten van het paradijs dat ze zich voorspiegelen.

Wie staat er niet gereed om Absalom te veroordelen? ‘Jongeman, terwijl de koning zich bezighoudt met de zorgen en de complexiteit van het landsbestuur, is het voor jou gemakkelijk om in de poort te zitten en je eigen beschouwingen en beloften te verkondigen. Maar ben je soms geen onderdaan? Ben je niet een zoon? Ben jij, wat betreft je ervaring en al je andere capaciteiten, niet ondergeschikt aan je vader en je vorst?’

Ik ga nog verder. Stelt u zich voor dat er iemand in ons midden zou opstaan en zou proberen volgelingen met zich mee te krijgen. Als hij dan hetzelfde soort taalgebruik zou bezigen ten opzichte van God als Absalom ten opzichte van David, zou dat zoiets zijn: ‘O, dat men mij aanstelde tot heerser van de wereld! Dan zouden de dingen anders zijn. De wegen van de Heere zijn onrechtvaardig. De Almachtige verdraait het recht.’ Ik weet zeker dat u hem uit deze heilige plaats zou weggagen

1 Naar de King James Version. De Statenvertaling heeft als vertaling: ‘Zal het van u zijn?’

en hem wel zouden willen stenigen. U zou tegen hem zeggen: 'Jij duivelskind, jij vijand van alle gerechtigheid, wanneer houd je op Gods rechte wegen te verdraaien?'

Echter, luisteraars, wat als hier niet slechts één persoon gevonden wordt die aan deze beschrijving voldoet, maar vele? Wat als u, terwijl u deze zogenaamde godslasteraar veroordeelt, het vonnis over uzelf hebt uitgesproken? Want deze ideeën heersen in verschillende mate bij alle mensen. Al bekennen ze dat misschien niet openlijk, ze geven er wel aan toe. Al brengen ze dit niet onder woorden, dan nog zijn die gedachten wel af te leiden uit hun handelen. Zijn ze immers niet ontevreden over de goddelijke handelswijze? Klagen ze niet over de gebeurtenissen die zich onder Zijn leiding voortdurend voltrekken? Komen ze niet voortdurend met plannen die ze verkiezen boven die van de Heerser van deze wereld? Dit zal het onderwerp zijn dat vanmorgen uw aandacht vraagt. Het is een uiterst belangrijk onderwerp. U zult ontdekken dat het grote invloed heeft, zowel op uw plicht, als op uw geluk.

Let nog eens op de woorden die we zojuist hebben gelezen. 'Zou het volgens uw goeddunken moeten gaan?' De vraag wordt gesteld door Elihu, iemand die de heilige geschiedschrijver op zo'n bijzondere wijze aan ons voorstelt, dat Bijbelverklaarders hem niet kunnen doorgronden. Sommigen houden hem voor de Zoon van God, anderen voor een profeet, maar allen beschouwen hem als een wijze en vrome man. De betekenis van zijn vraag is duidelijk: 'Zal het Opperwezen dan niets doen zonder uw instemming? Zou Hij bij u te rade moeten gaan? Hoort Hij Zijn bestuur te schikken naar uw mening en verlangens? Zou het volgens uw inzicht moeten gaan?' Elihu noemt geen concreet voorbeeld, waardoor deze vraag des te treffender en bruikbaar is. Hij rechtvaardigt zo een toepassing in de meest algemene en brede zin.

Net als Jobs andere vrienden heeft Elihu harde en ongepaste woorden gesproken. Toen hij echter de vraag stelde: 'Zou het volgens uw goeddunken moeten gaan?', had Job meteen ontkenkend moeten antwoorden. En als uw predikant dezelfde vraag aan iedereen persoonlijk zou stellen, zou u allemaal direct 'Nee' moeten antwoorden. Om u tot deze

gezindheid te brengen, zullen we nadenken over het verlangen om de zaken naar ons goeddunken te willen hebben.

Dat doen we aan de hand van vijf punten:

1. De gangbaarheid van deze wens
2. De onredelijkheid ervan
3. De wens als misdaad
4. het gevaar ervan
5. en ten slotte de onmogelijkheid van deze wens.

'Merk, hetgeen ik zeg; doch de Heere geve u verstand in alle dingen' (2 Tim. 2:7).

1. Een vaak voorkomende wens

Dat we de zaken graag naar óns goeddunken willen hebben, is geen zeldzaamheid. De mens is van nature eigenwijs. Deze aard komt al vroeg openbaar in onze kinderen. De zonde is altijd een stellingname tegen de wil van God en dat begon al in het paradijs. Adam was ongehoorzaam aan het verbod om de boom der kennis des goeds en des kwaads aan te raken (Gen. 3:3). Heel zijn nageslacht is helaas zijn voorbeeld gevolgd. Wat God verbiedt, begeren wij en dat jagen we na. Wat Hij gebiedt, daar hebben we juist een afkeer van en daar verzetten we ons tegen. Ja, 'het bedenken van het vlees [is] vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich aan de wet Gods niet; want het kan ook niet' (Rom. 8:7).

Betreed de wereld van de genade en zie de openbaring die God ons heeft gegeven. De een vindt het onnodig. Voor een tweede is het te eenvoudig. Voor een derde is het te wonderlijk. Zie Jezus Christus, de Gekruisigde. Hij is 'de Joden een ergernis, en de Grieken een dwaasheid' (1 Kor. 1:23). God heeft Zijn Koning over Zijn heilige heuvel Sion gesteld en gezworen: 'voor Mij zal alle knie zich buigen, en alle tong [zal] God belijden' (Rom. 14:11). Maar degenen die deze onwankelbare woorden horen, zeggen: 'Wij willen niet, dat deze over ons koning is' (Luk. 19:14). Wanneer wij beginnen te overwegen om

tot God terug te keren, is het niet in de weg die Hij voor ons ingewijd heeft (Hebr. 10:20), maar een weg naar ons eigen goeddunken. Wij werken zonder aan onze eigen krachten te wanhopen. En dat terwijl de profeten en apostelen ons leren te smeken om hulp en geheel afhankelijk te zijn van Hem Wiens genade ons genoeg is. Wij zoeken gerechtvaardigd te worden door onze eigen werken, hoewel het Evangelie ons verzekert dat we gerechtvaardigd moeten worden door het geloof in Christus. Velen roepen het uit, als een wrevelige Naáman: 'Zijn niet Abána en Farpar, de rivieren van Damaskus, beter dan alle wateren van Israël; zou ik mij in die niet kunnen wassen en rein worden? Zo wendde hij zich, en trok weg met grimmigheid' (2 Kon. 5:12).

Hetzelfde zien we ten opzichte van Gods voorzienigheid. Wie is tevreden met wat hij heeft (Hebr. 13:5)? Wie begeert niet wat hem onthouden wordt? Wie benijdt niet de betere positie van zijn buurman? Wie wil niet graag over zichzelf beschikken? Iedereen die zijn ogen van anderen afwendt en naar binnen kijkt, zal een paus in zijn hart vinden. Hij wil alles hebben zoals hij dat zelf wil. Hij wil zelf de maatstaf zijn, zowel voor wat hij ten opzichte van God doet als wat God ten opzichte van hem doet.

Maar zijn dit niet de zaken die worden verpletterd in de bekering en worden Gods kinderen niet gewillig gemaakt op de dag van Zijn heerkraft (Ps. 110:3)? Zie Saulus van Tarsen op zijn knieën: 'Zie, hij bidt! 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' (Hand. 9:11,6). David hult zich in de stilte van geduld en onderwerping: 'Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan' (Ps. 39:10). Daar staat de oude Eli. Hij heeft zeer verdrietig nieuws ontvangen en roept het gelovig uit: 'Hij is de HEERE; Hij doe, wat goed is in Zijn ogen!' (1 Sam. 3:18). Een begenadigde vrouw die in grote beproeving was, zei eens: 'Ik treur, maar ik spreek niet tegen.' We hebben gelezen van iemand, die toen ze hoorde dat haar twee zoons, haar enige kinderen, verdronken waren, in haar overstelpende verdriet met een hemelse kalmte zei: 'Ik zie dat God vastbesloten is mijn gehele hart te hebben en ik ben vastbesloten dat Hij dat hebben zal!'

Hier ziet u de heiligen op hun beste momenten en in hun beste doen. Want hun heiligmaking is onvolmaakt in alle opzichten; ook in hen is er te veel eigenwilligheid overgebleven. Ze zijn het meest tevreden als Gods weg gaat in de richting die zij hadden voorgeschreven. Ze zijn te opgetogen als hun plannen slagen en te zeer terneergeslagen als hun hoop wordt gedwarsboomd. Zeker hebben ze Gods wil lief; het zij verre van ons om te zeggen dat ze niets gedaan hebben overeenkomstig Gods gedachten. Maar toch willen ze vaak graag dat de dingen gaan volgens hun eigen wens.

2. Een onredelijke wens

Het is onredelijk om alles naar ons goeddunken te willen hebben. Dat is gemakkelijk te bewijzen. Want wij zijn volledig onbekwaam om te regeren, terwijl God in alle opzichten geschikt is voor Zijn werk. Daarom is er niets méér ongerijmd, dan moeite te doen om Hem te mishagen en Zijn plaats in te nemen door zelf ons leven vorm te geven en gebeurtenissen te besturen.

Als we die gedachte wat uitdiepen, zien we dat Zijn kracht almachtig is. Zijn middelen zijn eindeloos. 'Aan Zijn verstand is geen getal' (Ps. 147:5). Hij ziet de oorsprong van alle dingen, hoe ze met elkaar in verband staan, hun afhankelijkheid van elkaar en ook de gevolgen die ze zullen hebben. 'Hij is wonderlijk van raad, Hij is groot van daad' (Jes. 28:29). Dit is het Wezen dat u opzij wil zetten. Wie moet Zijn troonsopvolger worden? U, een aardworm, u wiens 'grondslag in het stof is' en die nog eerder dan een mot verbrijzeld wordt? (Job 4:19). U die van gisteren bent en niets weet (Job 8:9), u die niet weet wat de dag brengen zal (Spr. 27:1)?

Wat is de mens? Hij is geplaatst in een afgelegen hoekje van het heelal, dat slechts een klein gedeelte is van al Gods werken die Hij overziet. Hij is geplaatst in een vallei waar de omliggende heuvels hem het zicht benemen. In feite is hij een gevangene die slechts door de tralies kijkt. Zijn kerker is gehuld in mist en nevel. Zijn zicht is gering vanwege zijn

zwakheid. Zo is de mens! En deze ijdele mens wil wijs zijn. Dit is de kandidaat die zichzelf capabel acht om te regeren en die de zaken naar zijn hand wil zetten.

Broeders, hebt u niet vaak ervaren dat u ernaast zat als u dacht het meest zeker van uw zaak te zijn? Hebt u zich niet vaak vergist als u een oordeel over uzelf uitsprak? En vergist u zich over het algemeen niet als u anderen beoordeelt? Beschuldigt u hen niet, die elk van uw handelingen veroordelen voordat zij ze begrijpen, met name als het gaat over zaken waar ze niet verantwoordelijk voor zijn of waar ze geen verstand van hebben? Wat zou u ervan vinden als iemand die zijn huishouden nauwelijks besturen kan, zich gretig zou opwerpen om het bestuur van een uitgestrekt rijk op zich te nemen? En dat nadat hij maatregelen verworpen heeft die hij niet begrijpt en niet kan begrijpen? Die zijn voor hem als een doolhof waar hij in verdwaalt; hij kan de reikwijdte ervan niet overzien en de uiterste gevolgen niet narekenen.

Dit is maar een zwak beeld als we het vergelijken met de man die met zijn Formeerder twist en vraagt: 'Wat maakt Gij?' (Jes. 45:9). Want wat voor verschil er ook tussen mensen kan zijn, ieder heeft dezelfde natuur en kan fouten maken. Maar in God is geheel geen duisternis (1 Joh. 1:5). 'Is God onrechtvaardig? (...) Dat zij verre, anderszins hoe zal God de wereld oordelen?' (Rom. 3:5-6).

Als wij de bijzonderheden van de ziekte niet weten, hoe kunnen we dan goed oordelen over het geneesmiddel dat de arts voorschrijft? Als wij niet weten in welk beroep een zoon werkzaam zal zijn, hoe kunnen we dan de wijsheid van de vader beoordelen die zijn zoon een opleiding geeft? Hoe kunnen wij oordelen over de middelen die de Allerhoogste gebruikt, als we niet weten wat Hem beweegt en welk plan Hij voor ogen heeft? Er gebeurt iets en het treft ons; we proberen het te verklaren. Maar weten we zeker dat wij de werkelijke bedoeling hebben begrepen? Misschien is wat wij als doel zien, slechts het middel. Wat wij als het geheel zien, kan slechts een stukje zijn. Wat wij diep betreuren, kan een zegen zijn. Waar wij om smeken, kan een vloek zijn. Wat verwarrend lijkt, kan juist in de basis ordelijk zijn. Wat een ramp kan

lijken met betrekking tot de voorzienigheid, kan juist de voorbereiding op zijn overwinning zijn. 'Zult gij de onderzoeking Gods vinden? Zult gij tot de volmaaktheid toe de Almachtige vinden?' (Job 11:7). 'De kennis is mij te wonderbaar, zij is te hoog, ik kan er niet bij' (Ps. 139:6). 'O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft de zin des Heeren gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest?' (Rom. 11:33-34).

Begrijp het voorgaande niet verkeerd. Er is niets schandelijks in de beperktheid van onze macht en ook hoeven we ons niet ellendig te voelen omdat we een beperkt verstand hebben. Laten we echter niet vergeten dat we maar zo weinig weten. Laten we niet 'de raad verduisteren met woorden zonder wetenschap' (Job 38:2). Laten we niet de alleenwijze God voor ons gericht dagvaarden en alles veroordelen wat niet met ons beperkte begrip overeenkomt. Laten we er eerst van overtuigd zijn dat verandering nodig is voordat we hervormingen doorvoeren. Laten we eerst begrijpen waar het over gaat voordat we iets verwerpen.

3. Een misdadige wens

Het verlangen om de zaken overeenkomstig onze wil te laten gebeuren, is misdadig. De wortel daarvan is verkeerd. Men oogst geen druiven van doornen of vijgen van distels (Matth. 7:16). Het laat ondankbaarheid zien. Het is oneindig genadig dat God aan ons wil denken en onze zaken wil besturen; dat wij al onze zorgen op Hem mogen werpen met de verzekering dat Hij voor ons zorgt, dat Hij alle dingen zal laten medewerken ten goede (Rom. 8:28). Hiervoor verdient Hij zeker onze dankbare erkenning; en wij beledigen Hem met ons mopperend klagen!

Wat is laaghartiger dan geen acht te slaan op zoveel goedheid, omdat niet aan al zijn verlangens wordt voldaan? En dat door een arm, afhankelijk schepsel dat bestaat bij de gratie van zijn Schepper en dat niets bezit of het is afkomstig uit de overvloed van zijn Weldoener? Wat is verachtelijker dan dat wij klagen als de Voorzienigheid in Zijn

goedertierenheid ons iets geeft, maar ons andere dingen weigert? Dit komt voort uit ontevredenheid. Het laat zien dat Gods wegen ons misgagen. Want als wij niet ontevreden waren, waarom zouden we dan verandering willen? Dit is dezelfde zonde als die van de Israëlieten toen zij een koning wilden. Hun zonde bestond niet in het verlangen naar een monarchie, want vragen om een andere regeringsvorm zou een even grote zonde geweest zijn. Maar ze stonden onder direct bestuur van God en Zijn regering beviel hen niet. Dat wilden ze verbeteren. Ze schreven Hem ongerijmdheid toe. Zij wilden als de andere volken zijn, terwijl het Zijn welbehagen was dat ze een bijzonder volk zouden zijn. 'Dat volk zal alleen wonen, en het zal onder de heidenen niet gerekend worden' (Num. 23:9).

Het verraadt aardsgezindheid; de ziel voelt het als ze 'het stof aankleeft'. Gedurende ons hele leven zullen onze beproevingen en narigheden zich doen voelen in de dingen waar ons hart in ligt. Als u zich in welvarende omstandigheden bevindt, omringd door overvloed en vrienden, genietend van gezondheid en vrede, dan is Gods voorzienigheid niet alleen aangenaam, maar ook begrijpelijk. Als u steeds meer huizen en akkers koopt, horen we u nooit uitroepen: 'Hoe onbegrijpelijk zijn Gods handelingen!' (Jes. 5:8). Maar als alles tegenovergesteld is, koesteren we niet alleen harde gedachten van God, maar is er veel verwarring. 'Uw weg was in de zee, en Uw pad in grote wateren, en Uw voetstappen werden niet bekend' (Ps. 77:20).

Wat, regeert God dan niet nog steeds? Heeft Hij minder wijsheid op een bewolkte dag dan op een mooie dag? Waarom wordt de weg van Gods voorzienigheid ingewikkeld als deze u raakt? Bent u zo onschuldig, dat het twijfelachtig is of u rechtvaardig aangeraakt kunt worden? Bent u zo'n oplettende leerling dat u het vreemd vindt dat u een tik met de stok krijgt? Heeft God maar één manier om Zijn volk te zegenen? Werkt niet 'onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid?' (2 Kor. 4:17). Naar de mate dat wij aan onze vleselijke dan wel aan onze geestelijke belangen hechten, naar die mate hebben de zienlijke en tijdelijke dingen meer vat op ons dan de onzienlijke en eeuwige dingen.

Het komt voort uit ongeduld. Dit verdraagt geen uitstel en geen weigering, en strijdt om vrij te zijn van toezicht. Het roept: 'Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen' (Ps. 2:3).

Het is het gevolg van trots en onafhankelijkheid. Het is de vervloekte houding die de engelen uit de hemel heeft geworpen en Adam en Eva uit het paradijs. Kort gezegd, het is een aanmatigende inbreuk op het gezag en de rechten van God. Uw plaats is de voetenbank, niet de troon. U moet volgen, niet leiden. U moet gehoorzaam zijn, niet regeren. Stel dat een vreemdeling, of de buurman, bij u binnenkomt en alle spullen op een andere plek zet, uw kinderen opdrachten geeft en uw personeel beveelt. U zou hem bestraffen. En waarom? Omdat hij die bevoegdheid niet heeft; het is niet zijn terrein. Hij is een indringer.

Houd afstand en maak geen inbreuk op Gods rechten. U hebt het heelal niet geschapen en het is niet afhankelijk van uw zorg. De wereld en haar volheid behoren u niet toe. U bent zelfs niet van uzelf; ja, wij zijn niet ons eigen eigendom. Er is er maar Eén aan Wie alles toebehoort; Hij is de Heere van alles. God kan Zijns gelijke niet hebben en Hij zal geen rivaal hebben.

Een prins kan het prettig vinden als zijn onderdanen zich inspannen om hem na te volgen in zijn barmhartigheid, goedheid, waarheid of in andere deugden die we veel onder de mensen vinden. Daardoor eren ze hem. Maar ze plegen hoogverraad als ze de tekenen van zijn koninklijke waardigheid dragen en handelingen verrichten die specifiek zijn voor zijn koningschap. Als ze net als hij een kroon willen dragen, wetten uitvaardigen, vrede en oorlog verklaren, belasting heffen of het staatsbestel veranderen.

4. Een gevaarlijke wens

Het is een gevaarlijk verlangen om de zaken naar ons eigen goeddunken te willen regelen. Als we dat zouden kunnen bereiken, zou iedereen eronder lijden; God, onze medemensen en wijzelf.

Ten eerste zou Gods eer eronder lijden. Nu gebeurt er niets bij geval, maar alles valt onder het bestuur van Gods voorzienigheid. Zoals de zaken nu worden bestuurd, dienen ze het hemelse doel en bevorderen ze Gods eer. Zelfs de woede van mensen zal Hem tot lof zijn en wat aan woede overblijft, zal Hij beteugelen (Ps. 76:11). Als u alles zou besturen, zou dit dan ook ongetwijfeld de uitkomst zijn? Zou u zich steevast door Gods eer laten leiden? Zou u elke gebeurtenis laten meewerken aan dit doel? U beeldt zich misschien in dat dit zo is. Maar niets is gewoner dan mensen grote beloften horen doen, waar veel bekwaamheid en inzet voor nodig is om die te realiseren. Maar 'arglistig is het hart, meer dan enig ding' (Jer. 17:9). En niemand heeft reden om te denken dat hij God zou eren wanneer hij meer macht zou hebben, als hij niet de mogelijkheden benut die hij nu al heeft. Kijk bijvoorbeeld naar bezit. Veel belijders van de waarheid wiens bezit is toegenomen, geven verhoudingsgewijs minder voor Gods zaak (en ik vrees soms zelfs in absolute zin) dan toen ze minder hadden en hun vooruitzichten niet rooskleurig genoeg waren om hebzuchtig te zijn.

Ten tweede zouden onze medeschepselen eronder lijden. Egoïsme is eigen aan onze verdorven natuur. Wie heeft zijn naaste lief als zichzelf? Wie houdt bij het maken van plannen evenveel rekening met het gemak en voordeel van anderen als dat van hemzelf? De reiziger wil graag weersomstandigheden die het hem gemakkelijk maken, zonder acht te slaan op het verdroogde land van de boer. De vijand zou falen en verpletterd worden, de lieveling zou worden verwend tot zijn eigen ondergang, egoïstisch individualisme zou overal overheersen en publiek nut zou worden geofferd op het altaar van particulier belang.

Laten we het nog wat dichterbij brengen. Ten derde zou ook uw eigen vreugde eronder lijden. Het zou blijken dat u de grootste vijand van uzelf bent. U zou te graag goed willen kiezen. U zou de kracht niet hebben om op dit moment de bevrediging van uw begeerte te weigeren omwille van een toekomstig goed. U zou te vleeselijk zijn om goed te kiezen. De stem van de natuur zou luider spreken dan die van de genade. U zou meer ingebeeelde dan werkelijke noden hebben. De Israëlieten riepen om vlees. Dat was niet noodzakelijk; zij vroegen vlees omdat ze er zin in

hadden. 'Toen gaf Hij hun hun begeerte; maar Hij zond aan hun zielen een magerheid' (Ps. 106:15).

Zoals in de natuur de mooiste planten niet altijd het meest heilzaam of onschuldig zijn, zo is het ook in een mensenleven. Iets is niet heilzaam omdat het bevrediging geeft; iets is niet goed omdat onze hartstochten en begeerte dat zeggen. 'En Lot hief zijn ogen op, en hij zag de ganse vlakke der Jordaen, dat zij die geheel bevochtigde' (Gen. 13:10). Toen koos Lot heel de Jordaenvlakke voor zichzelf. Dat was een keuze waarin het geloof geen rol speelde. Hij koos zonder rekening te houden met het welvaren van zijn ziel, de redding van zijn gezin en de eer van de godsdienst. En wat een gevaarlijke situaties, gevaren en rampen heeft deze voorkeur hem gebracht. De eerstvolgende keer dat we van hem horen, is hij gevangengenomen door vijf koningen. Vervolgens lezen we dat hij zijn rechtvaardige ziel dag aan dag kwelde door de ontuchtige levenswandel van de ongelovigen (2 Petr. 2:7-8). Daarna is hij ondergegaan en verloor hij al zijn goederen. Sommige van zijn verwanten stierven in deze ondergang. Zijn vrouw werd een zoutpilaar omdat ze aan deze plaats gehecht was en achterom keek. Zijn dochters hadden de schaamteloze leefwijze van de inwoners overgenomen en maakten dat hun vader incest pleegde. Zijn 'grijze haren' daalden 'van ellende in het graf' (Gen. 44:29).

Kortom, u bent te onwetend om goed te kiezen. Heeft u ooit acht geslagen op de vraag van de geïnspireerde prediker? 'Want wie weet, wat goed is voor de mens in dit leven, gedurende het getal der dagen van het leven zijner ijdelheid, die hij doorbrengt als een schaduw?' (Pred. 6:12). Het antwoord is: 'Niemand weet dat.' Kijk om u heen en u zult mensen vol verlangen bezig zien om hun omstandigheden te veranderen. Maar in hun nieuwe situatie laat hun gedrag zien dat ze niet méér tevreden zijn dan daarvoor. Ze rennen maar door en zijn er zeker van een paradijs te vinden, maar spoedig overtuigen de doornen en wilde rozen hen ervan dat ze in een wildernis verstrikt zijn geraakt. De drukke zakenman en de man met vrije tijd benijden elkaar. Ze ruilen met elkaar en blijven klagen. De arme beeldt zich in dat weelde hem van zijn zorgen zou bevrijden. Hij verkrijgt rijkdom, maar 'als zijn overvloed

vol zal zijn, zal het hem bang zijn' (Job 20:22). De gepensioneerde verlangt naar aanzien. Maar bij het beklimmen van de steile berg van eer is hij gedwongen om datgene waarvan hij geniet in het dal achter te laten, nog afgezien van de moeiten en gevaren die met die klim gepaard gaan. Vaak overziet hij vanaf de kam van de berg waarvan hij beneden genoot en hij verlangt ernaar terug. Maar het is onmogelijk weer af te dalen.

Om vast te stellen wat ons geluk zal bevorderen, moeten we weten waaruit we moeten kiezen. In hoeverre is het in staat ons vreugde te geven? Of dat wat in haar aard iets positiefs lijkt te zijn, niet in het tegengestelde zal omslaan. En wat meestal het gevolg is.

Het is niet minder nodig om onszelf te begrijpen. Want een mens moet zich aanpassen aan zijn situatie, anders zal hij nooit gelukkig zijn. Wat voor een ander gepast is, is dat niet automatisch ook voor mij. Wat voor een ander gemakkelijk te dragen is, kan voor mij regelrechte ballast zijn. Welnu, om te weten of een bepaalde toestand geschikt zou zijn voor ons en tot ons voordeel zou strekken, moeten wij onszelf beter kennen dan we nu doen. Daarvoor moeten we onze sterkte en zwakte kennen, onze aangeboren eigenaardigheden en onze aangeleerde neigingen. Het is nodig onze verstandelijke vermogens te kennen en te weten wie we in moreel opzicht zijn. Hier doet zich een andere moeilijkheid voor. Het is onmogelijk voor ons om onszelf te beoordelen in situaties die we niet meegemaakt hebben. De reden daarvoor is duidelijk. Wij kunnen ons deze omstandigheden alleen maar voorstellen, vanuit hoe we ons nu voelen en wat we nu geloven. We staan er niet bij stil dat ons karakter zich vormt en ontwikkelt door omstandigheden en dat de gebeurtenissen ons veranderen. We bedenken niet dat nieuwe omstandigheden wrijving veroorzaken en nieuwe gevoelens oproepen; sluimerende schuld levend maakt en verdorvenheid die we niet voor mogelijk hielden tevoorschijn doet komen. Het water is helder totdat het modderige bezinsel in beweging wordt gebracht.

Hazaël verafschuwde onmenselijkheid toen hij nog een gewone burger was. Toen de man Gods hem met tranen aanzag en de wreedheden van zijn toekomstige regering voorspelde, werd hij vervuld met afschuw en

riep: 'Maar wat is uw knecht, die een hond is, dat hij deze grote zaak doen zou?' (2 Kon. 8:13). Maar zijn leven ging verder, hij kwam op de troon, verwisselde de gewone man voor een tiran en werd het monster dat hij vroeger nog verafschuwd had.

We zijn niet alleen vatbaar om het bij het verkeerde eind te hebben met betrekking tot onze hoop, maar ook als het gaat over onze vrees. Wat ons uit de verte met angst en vrees vervulde, bleek toen het dichterbij kwam een reeks vrienden en zegeningen te zijn die zich alle haastten om ons goed te doen. Als Jozef onder de vleugels van zijn lieve vader was gebleven, zou hij als een onbetekenend persoon geleefd hebben en gestorven zijn. Maar vanuit de kuil en de gevangenis stapt hij in de tweede wagen van het koninkrijk en wordt hij de redder van omliggende landen.

Ah! Als de dingen gingen zoals u dat zou willen, welke beproevingen zouden sommigen van u dan zijn ontlopen en welke zegeningen zou u zijn misgelopen? Want 'alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daarna geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid aan hen, die daardoor geoefend zijn' (Hebr. 12:11). Zouden we niet voornamelijk datgene moeten waarderen wat in moreel opzicht goed voor ons is, wat onze eeuwige belangen bevordert en verzekert, wat het minst gevaarlijk is voor de veiligheid van onze ziel en wat haar heiligmaking het meest bevordert? Als het hierover gaat, ben ik ervan overtuigd dat u kunt instemmen met de belijdenis van velen die geleden hebben en zeggen: 'Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest' (Ps. 119:71).

Iemand zegt: 'Een ziekte die van Boven werd gestuurd, zocht mij en vond mij te midden van een menigte. Ze maakte me los uit de massa, bracht mij in een eenzame kamer waar ik kwijnend op bed lag: ik zag de eeuwigheid in de ogen. Daarvóór had ik nooit gebeden.' Een ander zegt: 'Ik was verbonden met iemand die ik zeer beminde. Ik zag hoe mijn lieveling werd aangetast en wegwijnde. Ik beefde en zag hoe dit gevaar onverbiddelijk mijn vreugde ten grave droeg. In dat moment van verlies verloor de wereld alle aantrekkingskracht die zij tevoren had. Ik maakte me los uit de armen van liefhebbende vrienden en zei: "Waar is God,

mijn Maker, Die de psalmen geeft in de nacht?" (Job 35:10). Ik ging naar mijn binnenkamer en zei: "En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop, die is op U" (Ps. 39:8).

Een derde zegt: 'In welke ellende zou ik gekomen zijn, als Hij mij had laten gaan in de weg die ik zelf graag wilde. Ik zou daarop zijn voortgegaan totdat ik van een gevaarlijke steilte zou zijn gevallen, als Hij mijn weg niet met doornen had omtuind. Eerst mopperde ik, maar toen ik goed keek en de afgrond zag, knielde ik en zei: "Heere, ik ben de Uwe. Bewaar me voor elk toekomstig gevaar."

Zo heeft Hij u door ondervinding overtuigd dat het niet aan de mens is om zijn weg te bepalen en zijn voetstappen te richten (Jer. 10:23). En nu u de gevaren gezien hebt waaraan u blootgesteld wordt als u uw eigen leven zou besturen, ligt u op uw knieën en zegt: 'Hij verkiest voor ons onze erfenis' (Ps. 47:5). 'Zeker, ik heb me gedragen en tot rust gebracht, 'als een gespeend kind bij zijn moeder!' 'Mijn ziel is als een gespeend kind in mij' (Ps. 131:2).

5 Een onmogelijke wens

Nog één punt is er overgebleven. Het is een onmogelijk verlangen om de zaken te laten verlopen zoals wij dat willen. Overweeg hier de volgende twee punten.

Ten eerste zijn de verlangens van de mensen in talloze kwesties tegenstrijdig. Daarom kunnen ze niet allemaal vervuld worden.

In de tweede plaats staat Gods plan al vast. De machine loopt, hij rolt verder en wij kunnen hem niet stoppen of van richting doen veranderen. 'Maar is Hij tegen iemand, wie zal dan Hem afkeren? Wat Zijn ziel begeert, dat zal Hij doen. Want Hij zal volbrengen, wat over mij bescheiden is; en dergelijke dingen zijn er vele bij Hem' (Job 23:13-14). 'Onze God is toch in de hemel, Hij doet al wat Hem behaagt' (Ps. 115:3). 'Die van den beginne aan verkondigt het einde, en vanouds af die dingen, die

nog niet geschied zijn; Die zegt: Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al Mijn welbehagen doen' (Jes. 46:10). Uw bezorgdheid is daarom nutteloos. 'Wie toch van u kan, met bezorgd te zijn, één el tot zijn lengte toedoen' (Matth. 6:27)? U kunt klagen, maar u piekert en tiert tevergeefs. God zal de teugels niet in uw handen geven. 'O gij, die zijn ziel verscheurt door zijn toorn! Zal om uwentwil de aarde verlaten worden, en zal een rots verzet worden uit haar plaats?' (Job 18:4). Zou het volgens uw wil moeten gaan? Hij zal het vergelden, hetzij dat u Zijn bestuur weigert, hetzij dat u het verkiest.

Toepassing

Nu we dit algemene principe hebben vastgesteld, is het nodig een toepassing te maken die misbruik voorkomt en aanmoedigt tot overgave en zo ons geloof bemoedigt en de hoop verlevendigt.

Ten eerste. Laten gewetensvolle christenen niet denken dat ze schuldig zijn aan de houding die we hebben berispt, als ze slechts geoorloofde verlangens koesteren. U mag elke tijdelijke zegening van God vragen, als u dat doet op Gods voorwaarden en in overgave aan het welbehagen van de Almachtige. Hebt u te maken met moeite? Beproevingen zijn niet onveranderlijk. Uw gebed om deze weg te nemen, strijdt niet tegen Gods voorzienigheid als u bereid bent de zaak uiteindelijk over te laten aan wat God in Zijn oneindige wijsheid en goedheid besluit en daarin te berusten. Dat deed onze Zaligmaker ook. 'Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan? doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt' (Matth. 26:39). Een nederig verzoek doen is heel wat anders dan iets eisen of voorschrijven.

Als onze verlangens onbezonnen, impulsief of dwingend zijn, zijn ze niet alleen beledigend voor God maar ook schadelijk voor onze ziel. Dan benadelen ze onze zaak. Als we erop staan dat een bepaald verlangen ingewilligd wordt en het zou ons worden toegestaan, dan zou deze toegeeflijkheid verschrikkelijk zijn; dan is het een vloek. Zo heeft God het zondig aandringen van de Joden gestraft: 'Ik gaf u een koning in Mijn toorn en nam hem weg in Mijn verbolgenheid' (Hos. 13:11). Maar als Hij

u liefheeft, zal Hij in zo'n geval uw verlangen zeker weigeren. Daardoor wil Hij u leren dat Hij het recht heeft om u iets te weigeren en dat u geen rechten kunt laten gelden bij de Gever. Hij wil u leren om te vragen om datgene wat u eerder nog dacht te kunnen bevelen.

Hij weet dat, zolang u zo sterk naar iets verlangt, het niet veilig is om u dat te geven, want u zou er te veel van verwachten. God kent u en wacht tot uw geest minder vurig en heetgebakerd is, zodat u het op de juiste wijze kunt ontvangen en uzelf er niet zo in zou verliezen dat u de Gever daarmee veronachtzaamt. De beste manier voor een christen om tijdelijk goed te krijgen, is om dat met een heilige onverschilligheid te zoeken, want dan is dat goede niet meer gevaarlijk en dan zal Hij gereed zijn het u te geven. Hij vindt immers vreugde in de vrede van Zijn dienaars (Ps. 35:27).

Ten tweede leert dit onderwerp ons onderwerping. Het dringt er krachtig op aan uzelf over te geven aan de goddelijke voorzienigheid. Het roept u op om als leem in de handen van de Pottenbakker te zijn, gewillig om elke vorm aan te nemen die Hij voor u kiest en om elke inscriptie te accepteren die Hij wil ingraveren. Het spoort u aan uw ogen gericht te houden op de vuur- en wolkkolom en gereed te zijn om verder te trekken, af te buigen of halt te houden en zo deze dus te volgen. Is dit alles niet ingesloten in uw belijdenis, voornemens en geloften? Herinnert u zich niet de tijd, dat u God gaf wat u Hem te lang had onthouden, namelijk uw hart? En heeft u dat sindsdien niet vaak opnieuw gedaan? Zijn er geen tijden in uw leven en geen gedenksteden, die heilige herinneringen voor u zijn vanwege uw vernieuwde toewijding aan Hem?

Als u eenswillend bent met God, wat de meest juiste houding is, is dat een edele wil. Als we met God gelijkgestemd zijn, is dat de hoogste eer die we ooit kunnen bezitten. Als we onszelf onderwerpen aan Zijn welbehagen, is dat de zuiverste gehoorzaamheid die we kunnen betonen. De essentie van heiligmaking is dat wij doen wat God liefheeft en liefhebben wat God doet. En zoals niets vromer kan zijn, kan ook niets wijzer zijn dan deze overgave. Als uw wil overeenkomt met die van God, bent u altijd zeker van de vervulling. 'Wentel uw werken op

de HEERE, en uw gedachten zullen bevestigd worden' (Spr. 16:3). Dit is de enige manier om gelukkig te zijn in deze ellendige wereld; hier hangt al uw voldoening vanaf. Hij weet wat u nodig hebt en wat goed is voor u. Wees afhankelijk van Hem en volg Hem. Verzeker u van Zijn gunst. Leg alles in Zijn handen en laat het bij Hem. 'Het is tevergeefs, dat gij vroeg opstaat, laat opblijft, eet brood der smarten; het is alzo, dat Hij het Zijn beminden als in de slaap geeft' (Ps. 127:2). 'Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God. En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus' (Fil. 4:6-7).

Ten derde, laat dit onderwerp u tot troost zijn. Gebruik de vraag uit onze tekst om niet de ongemakkelijkheid te ervaren die u anders zou voelen bij het overdenken van het menselijke doen en laten. Herinner u zich deze als u over de wereld nadenkt en uw gedachten druk zijn met plannen voor verandering en verbetering. Bedenk dit als u de toestand van het volk overweegt en veel betreurenswaardige zaken ziet, waarvan u wenst dat die anders zouden zijn.

Overpeins dit als u aan de toestand van de gemeente denkt. Als u zich afvraagt: 'Waarom zijn er zo veel verschillende meningen onder de leiders van de gemeenten? Waarom worden haar leden zo vaak vervolgd? Waarom zijn ze over het algemeen zo arm en beproefd? Waarom worden ze de hele dag geplaagd en is hun bestraffing er elke morgen, terwijl hun goddeloze burens baden in overvloed en genot? Zou de zondaar binnen in een huis leven, gekleed in purper en fijn linnen, en vrolijk en overdadig de dag doorbrengen, terwijl de heilige buiten aan zijn poort ligt; een bedelaar met een lichaam vol zweren?

Denk hieraan als u aan de omstandigheden van uw familie denkt. Als u vanuit een moeitevolle wereld hun gezelschap zoekt en bij hen een schuilplaats hoopt te vinden, maar met David genoodzaakt bent te zeggen dat 'mijn huis alzo niet is bij God' (2 Sam. 23:5). Of wanneer u denkt aan hun succes met betrekking tot hun zaken, hun personeel, hun kinderen of anderszins. Denk hieraan als u aan uw persoonlijke lotgevallen denkt;

uw vragen en uw angst, uw verliezen en ergernissen; de pijn die u lijdt en de onvolmaaktheid van uw geest; aan de gedachte dat u nog langer in deze wereld moet blijven. Zou het alles moeten zijn overeenkomstig uw gedachten of overeenkomstig het doel van Hem Die alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil en Die wonderlijk van raad en groot van daad is? (Ef. 1:11; Jes. 28:29).

Ten slotte. Laat dit alles u verder leiden en uw verwachting van een andere en heerlijkere wereld des te sterker doen zijn. Achter dit tranendal ligt een land vloeiende van melk en honing. U wordt nu beproefd en gekastijd. Maar beproevingen en terechtwijzingen zullen niet altijd nodig blijven. De weigeringen en beperkingen waar een erfgenaam van de heerlijkheid aan onderworpen is zolang hij een kind is, houden op als hij tot zijn verstand gekomen is. U wandelt nu door geloof en niet door aanschouwen; spoedig zult door aanschouwen wandelen en niet door geloof. Wat u nu niet weet, zult u hierna wel weten. U zult dan oneindig gelukkiger zijn omdat God al uw zaken bestuurd heeft, dan wanneer uw wensen altijd ingewilligd zouden zijn. Vanaf de top van de heilige heuvel Sion zult u neerzien op het kronkelige pad waarop de Voorzienigheid u naar boven heeft geleid. En u zult Hem prijzen voor zowel het pad als de uitkomst daarvan. U zult Zijn wijsheid en goedheid bewonderen en zeggen: 'Hij heeft alles goed gedaan.'

Sommige van uw vrienden en familieleden zijn u voorgegaan. In Zijn licht zien zij het licht; het mysterie is voor hun ogen opgehelderd. Gezegende zielen, hoezeer benijden we u! Wij zien Hem als in een duistere spiegel en de helft van de tijd kunnen wij Hem zelfs nergens ontwaren. Maar u ziet Hem van aangezicht tot aangezicht en u kent Hem zoals u gekend bent.

Wel, christenen, zij wachten om ons in de eeuwige tenten te verwelkomen (Luk. 16:9). Spoedig zullen wij ons bij hen voegen. Spoedig zullen wij hen bijvallen in hun dankzegging en aanbidding en dit zal ons eeuwige loflied zijn: 'Wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God; rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen!' (Openb. 15:3).